«شهر فرنگ تا لاله‌زار» رونمایی می‌شود

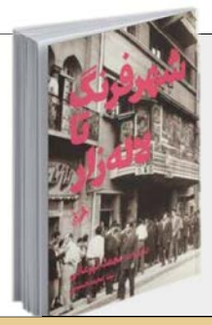

کتاب «شهر فرنگ تا لاله‌زار» به قلم تانیا محمدحسینی درباره خاطرات محمد قهرمانی تهیه‌کننده سینما، امروز در خبرگزاری مهر رونمایی می‌شود. این کتاب در دو بخش و شش فصل نوشته شده که بخش ابتدایی مربوط به قبل از انقلاب و دهه‌های ۴۰ و ۵۰ بوده و بخش دوم نیز مربوط به پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان هشت سال دفاع مقدس است. کتاب از سوی انتشارات امیرکبیر روانه بازار نشر شده است.

«بی‌بی سلطنت» منتشر شد

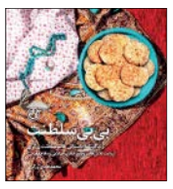

همزمان با سالروز آزادسازی خرمشهر کتاب «بی‌بی سلطنت» به قلم محمدهادی زرگری، محصول انتشارات روایت فتح منتشر شد. مهر این خبر را منتشر کرد و نوشت این کتاب داستان زحمات زنانی است که در برهه‌ها و شرایط مختلف تاریخ، انقلاب و دفاع مقدس نقش پشتیبان داشته‌اند. کتاب برمبنای زندگی بی‌بی سلطنت زرگری و نقل خاطرات ایشان بنا شده و در شش فصل منتشر شده است.

انتشارات علمی و فرهنگی افزون بر افتتاح موزه و مرکز اسناد خود چندی پیش یکی از شاخص‌ترین مجلات تاریخ ادبیات و هنر را احیا کرد

کتابی برای امروز

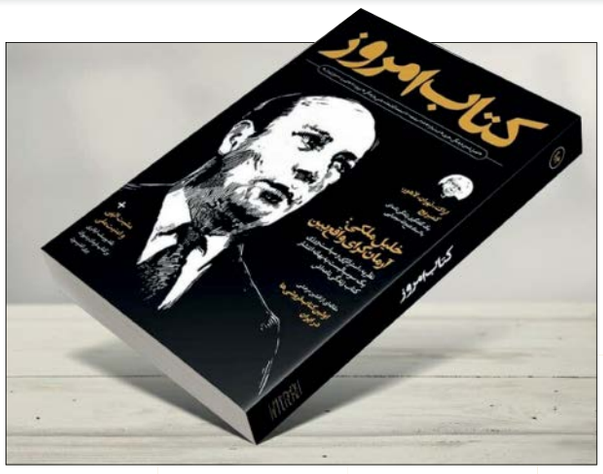

«کتاب امروز» عنوان مجله‌ای است که از سال ۵۰ تا ۵۳ به همت کریم امامی، مترجم و نویسنده شناخته‌شده منتشر می‌شد. کتاب امروز در واقع فصلنامه بود اما هر دو فصل یک‌بار توسط شرکت سهامی کتاب‌های جیبی منتشر می‌شد. موسسه انتشارات فرانکلین و همایون صنعتی‌زاده باهدف احیای کتاب‌های در قطع جیبی، اقدام به تأسیس سازمان کتاب‌های جیبی و انتشار کتاب در قطع ۱۱ در ۱۶/۵ سانتی‌متر کردند.

استاد بهاءالدین خرمشاهی درباره این مجله ماندگار در خاطره کتاب‌دوستان نیم‌قرن اخیر می‌نویسد: کتاب امروز، مجله‌ای کم‌برگ اما پربار است که از اوایل دهه ۱۳۵۰ به‌صورت فصلنامه به سردبیری استاد کریم امامی منتشرشده است. این اثر یکی از کتاب‌پژوه‌ترین مجلاتی است که در ایران انتشاریافته است. همکاران این نشریه برخی از برجستگان تألیف و ترجمه و ویرایش و نشرپژوهی در ایران نیم‌قرن پیش بوده‌اند.

کتاب امروز در هشت شماره‌ای که از آن منتشر شد، در هر شماره مزین به تصویر یکی از افراد تأثیرگذار فرهنگ و هنر بود. این تصاویر به این مناسبت بر جلد هر شماره درج می‌شد که اولین مطلب مجله، یک گفت‌وگوی بلند خواندنی با همان شخصیت روی جلد بود. گفت‌وگوهایی که هریک در تاریخ هنر و روزنامه‌نگاری ایران جایگاه بسیار مهمی دارند. هشت شخصیتی که در شماره‌های مجله با آنها گفت‌وگو شد به ترتیب عبارتند از محمد قاضی، حمید عنایت، کریم کشاورز، شاهرخ مسکوب، محمد پروین گنابادی، مجتبی مینوی، محمود بهزاد و فؤاد روحانی. اهمیت این گفت‌وگوها به حدی است که هنوز هم برای بررسی درست تاریخ ادبیات معاصر و نگاه موشکافانه به عقاید و افکار بزرگان فرهنگ به این گفت‌وگوها مراجعه و استناد می‌شود.

نقل مثالی در اینجا شاید خالی از لطف نباشد. یکی از جالب‌توجه‌ترین گفت‌وگوهای کتاب امروز، گفت‌وگو با مجتبی مینوی، استاد برجسته و شخصیت علمی و فرهنگی تأثیرگذار قرن اخیر ایران است. در گفت‌وگوی کتاب امروز با مینوی، چهارنفر افزون بر او حضور دارند: نجف دریابندری که تقریبا پای ثابت گفت‌وگوها و از ارکان مجله است، ایرج افشار رفیق شفیق مینوی، محمدرضا شفیعی کدکنی و کریم امامی. البته ما در نسخه نهایی گفت‌وگو، اثری از امامی در گپ‌وگفت صورت گرفته نمی‌بینیم اما تصویری از میزگرد در همین شماره به چاپ رسیده که عکاسش امامی است. درجایی از این میزگرد، مصاحبه‌کنندگان از مینوی درباره نیما می‌پرسند و مینوی خاطره‌ای از آشنایی با نیما را نقل می‌کند:

«یادم هست یک روز که از دارالمعلمین خارج می‌شدیم به آقایی برخوردیم. این آقا کلاه‌پوست بخارایی سرش بود و روی کت سفیدرنگش هم جای فشنگی داشت، چکمه‌های بلند هم به پا کرده بود. این آقا آمد جلوی ما که: «هه‌هه... شما فارسی می‌خوانید؟» لهجه‌اش هم شبیه مخلوطی از مازندرانی و ترکی قفقازی بود. خلاصه لهجه‌اش عجیب‌وغریب بود و شروع کرد با ما حرف زدن. بعد هم در تمام طول راه همراه ما بود و ادبیات فارسی را مسخره می‌کرد که: «این شعرها چیست که شما می‌خوانید؟ گلستان چیست؟ سعدی کیست، فلانی کیست... اگر شعر صحیح می‌خواهید این است: خانواده سرباز. به نظرم نسخه‌ای از این شعر را که در سال ۱۳۰۳ به من داده، هنوز داشته باشم.»

۲ اقدام خوب برای کتاب امروزی‌ها

سال‌ها بود که آن هشت شماره طلایی را نمی‌شد یافت، مگر در کتابخانه‌های معتبر یا در بساط عتیقه‌فروشی‌های خیابان انقلاب. تا این‌که انتشارات علمی و فرهنگی اوایل همین امسال، آن هشت شماره را در دو مجلد نفیس عینا منتشر و با این کار، فرصت مطالعه آن مطالب خواندنی را برای علاقه‌مندان مهیا کرد. نادره رضایی، مدیر انتشارات علمی و فرهنگی دراین‌باره می‌گوید: «انتشار دوباره مجله کتاب امروز پس از ۴۶ سال توقف و بازچاپ دوره قدیمی این مجله در کتاب دوجلدی؛ ادای احترامی است به کریم امامی و تک‌تک نویسندگان کتاب امروزِ دیروز و به همراهان دیروز و امروزمان.»

نکته‌ای که در اینجا حائز اهمیت است، بازنشر عین به‌عین این شماره‌های درخشان است. اگر امروز به این دو مجلد نفیس مراجعه کنید، متوجه می‌شوید دست‌اندرکاران انتشار مجدد کتاب امروز، نسخه‌های قدیمی مجلات را اسکن و منتشر کرده‌اند بدون این‌که حتی یک صفحه را جا بیندازند. یعنی حتی آگهی‌های آدامس خروس‌نشان آن مجله‌ها را هم می‌توانید در نسخه تازه ببینید!

اقدام ارزشمند دیگر دست‌اندرکاران، احیای مجله کتاب امروز بود. نوروز ۱۴۰۰ شماره اول و دوم دوره جدید کتاب امروز در ۲۷۶ صفحه با طرح جلد جسورانه‌ای از خلیل ملکی، سیاستمدار معاصر ایرانی منتشر شد. این اتفاق توانست دل بسیاری از دلدادگان کتاب امروز را شاد کند. منصوره اتحادیه، منوچهر انور، بهاءالدین خرمشاهی، سیروس پرهام، علی دهباشی و هرمز همایون‌پور شورای سیاست‌گذاری دوره جدید کتاب امروز را تشکیل می‌دهند.

احمد سمیعی گیلانی در ۱۰۱ سالگی موزه انتشارات علمی و فرهنگی را افتتاح کرد

۸ نما از یک رونمایی

۱

از جالب‌توجه‌ترین بخش‌های موزه انتشارات علمی و فرهنگی، قسمتی بود که در آن تعدادی از وسایل شخصی فرانکلینی‌ها گردآوری شده بود. بچه‌های علمی و فرهنگی عینک، خودنویس، دفترچه یادداشت، فندک و تعدادی دیگر از وسایل بزرگان را جمع کرده و به نمایش گذاشته بودند. در یک محفظه هم وسایل همایون صنعتی‌زاده جمع شده بود. این وسط، کیف چرمی شیک منوچهر انور که مربوط به جوانی‌هایش می‌شد، چشم خیلی‌ها را گرفته بود!

۲

رونمایی از تابلویی مزین به تصاویر بزرگان فرانکلین و بنگاه ترجمه و نشر کتاب به دست وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی بخش دیگری از برنامه بود. در کنار این تابلو، کاشی‌هایی نیز روی یک دیوار حیاط انتشارات قرار داشت که روی هریک از آنها نام یکی از اختران آسمان فرهنگ و ادب که در گذشته‌های دور با فرانکلین همکاری داشتند را می‌شد دید. حتی نام هوشنگ آزادی‌ور که یک دوره کوتاه در فرانکلین کتاب ترجمه می‌کرده است.

۳

سردمدار مجله بخارا که چندی پیش مبتلا به کرونا شده بود، دوشنبه حالش خوب خوب بود و از ابتدای برنامه در کنار دوستداران علمی و فرهنگی حضور داشت. نادره رضایی؛ مدیر انتشارات علمی و فرهنگی می‌گفت این دهباشی بوده که در اولین دیدارش با او، به او توصیه کرده که اگر می‌خواهد یک کار مفید در این چندسال مدیریتش بر انتشارات انجام دهد، کتاب تخت‌جمشید را بعد از ۵۸ سال تجدید چاپ کند؛ کتابی که از آن در همین برنامه رونمایی شد!

۴

اکثر تصاویری که دوربین‌ها در مراسم افتتاح موزه و مرکز اسناد انتشارات علمی و فرهنگی ثبت کردند، تصاویری سراسر شادی و لبخند بود. شاید تنها قاب غمگین‌کننده دوشنبه همین است. این تصویر خانم گلی امامی، نویسنده و مترجم بزرگ هم‌روزگار ماست. او همسر زنده‌یاد کریم امامی، مترجم بزرگ کشورمان و از زحمتکشان فرانکلین نیز بوده است. دیروز دقایقی تصویر کریم امامی پخش شد و خانم امامی را این‌چنین به یاد آن مرد بزرگ انداخت. سر شما سلامت خانم امامی! روح استاد شاد!

۵

وقتی می‌گوییم قرار است اسنادی که در این موزه می‌بینید شما را شگفت‌زده کند از چه حرف می‌زنیم؟ تصویری که می‌بینید مربوط به سال ۱۳۶۹ است. به علت استقبال زایدالوصف مخاطبان از کتاب تاریخ تمدن ویل و آریل دورانت، انتشارات علمی و فرهنگی که آن دوره سازمان و انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی نام داشت، مجبور شد برای متقاضیان کوپن (قبض) صادر و کتاب را پیش‌فروش کند! بله درست شنیدید، یک کتاب ۱۱ جلدی!

۶

در حاشیه برنامه دوشنبه، انتشارات از بعضی آثار جدیدش نیز رونمایی کرد. کتاب‌های تخت‌جمشید، کاوش در ایران، فلسفه تربیتی امام موسی صدر، هنر چین از ۱۹۸۰، تعلیقات تامین اجتماعی، کشاورزی ایران در دوره قاجار و آشنایی با هنر کتاب‌هایی بودند که توسط بزرگانی چون احمد سمیعی گیلانی در این برنامه رونمایی شدند. به هرحال ناشری که در روز جشن افتتاح موزه‌اش کتاب تازه‌ای رو نکند، مثل زنبور بی‌عسل است!

۷

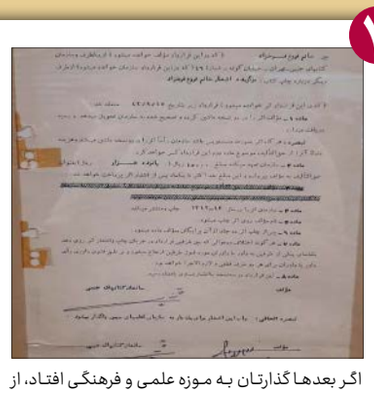

اگر بعدها گذارتان به موزه علمی و فرهنگی افتاد، از دیدن این سند جالب و دیدنی غفلت نکنید. قراردادی که بین سازمان کتاب‌های جیبی و فروغ فرخزاد درباره چاپ کتاب برگزیده اشعارش منعقد شده است. تاریخ سند مربوط به ۴۲/۹/۱۷ است و در متن آمده که سازمان متعهد می‌شود برای چاپ این کتاب مبلغ ۱۵۰۰۰ ریال یعنی ۱۵۰۰ تومان به فروغ دستمزد پرداخت کند! آن زمان‌ها خودش کلی بود البته!

۸

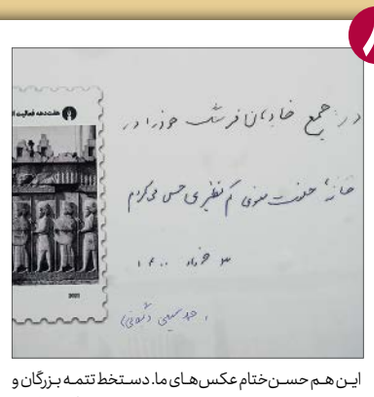

این هم حسن ختام عکس‌های ما. دستخط تتمه بزرگان و به‌جای‌مانده از نسل نوادر استاد احمد سمیعی گیلانی که به یادگار از روز افتتاح موزه انتشارات علمی و فرهنگی ثبت شد. سمیعی گیلانی که این موزه نیز به دستان خود او افتتاح شد در یادداشتش نوشت: «در جمع خادمان فرهنگ خود را در خانه خلوت معنوی کمی‌نظیری حس می‌کردم.» آقای سمیعی! ما نیز با مقالات شما و کتاب‌هایی که ویراستاری کرده‌اید، خلوتی معنوی را در همه این سال‌ها تجربه کردیم. سایه‌تان مستدام!

کتاب‌های جیبی را بشناسید خودش کلی است!
ر ادبیات جهان که با همت و درایت فرانکلین

آموزشی نومرز» نام گرفته بود، بعد از انقلاب اسلامی
ب اسلامی» تغییر نام داد و سپس در سال ۱۳۷۲ در
شد. انتشارات علمی و فرهنگی که در آن زمان دیگر
سال ۱۳۸۰ تصمیم گرفت با هدف توسعه و گسترش
وابسته را به نام‌های «شرکت چاپ و نشر کتبیه»،
رهنگ فیلم تهران» در زیرمجموعه خود تعریف کند.

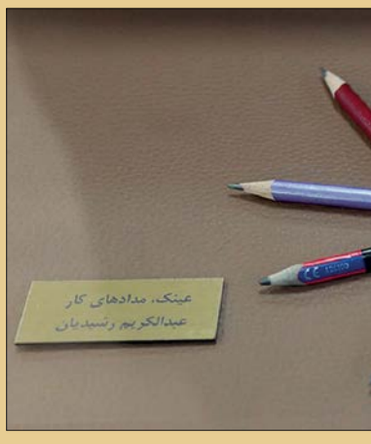

می منوچهر انور!

اجتماع دوستان همدل اشاره نکنیم. روز دوشنبه و
ی ایران جمع بودند.
ه ایران شناسی، هرمز همایون پور از بنیانگذاران
امامی از ارکان اصلی کتاب امروز، مهدخت معین
ها دور هم جمع شده بودند تا یاد صنعتی‌زاده
اعی نیز حضور داشت. وزیری که حالا احتمالا از
ت. چرا که به‌رغم انتقادهایی که در زمان انتخاب
ان، می‌تواند چه معجزه‌هایی در کشور بکند! این
را به خاطر اهتمامش در حفظ میراث صنعتی‌زاده

شد، افتتاح شد. با یک گشت و گذار کوچک می‌شد
مهمی نظیر نامه‌های مولفان و مترجمان بزرگ تاریخ
ه دنیا خاطره را زنده می‌کنند را می‌شد در موزه دید.